

ครบรอบ ๓๐ ปี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
(วิทยาเขตเชียงใหม่)

ต้นพยอม

MCU.CM.NEWS ISSN : 2408-0799

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 พ.ศ.2558

โครงการสำนักข่าวพุทธภาคเหนือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

ขลังล้ำดวงใจ ขลังไทรลัฐพุทธมณฑลเสด็จไทร

P.3

บุคคลเด่น :
สัมภาน์
พระเดชพระคุณ
พระเทพโกศล
เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่

P.4

วันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา :
วันมาฆบูชา

P.6

ศิลปวัฒนธรรม :
ทงส์
นกขึ้นสูงและศักดิ์สิทธิ์

P.5

เล่านิทาน : อาณาจักร แห่งคณิตศาสตร์

P.7

กัญชุนักกรบ 5 ประการ

บ. ก. ขอเล่า

Editor talk

บ.ก.ขอเล่า

พศ.ดร.สำราญ ชันสำโรง

นมัสการ/สวัสดีปีใหม่ ๒๕๕๘ ท่านผู้อ่านวารสาร
ต้นพยอมทุกท่าน ฉบับนี้เป็นฉบับที่สามแล้ว ทีมงาน บ.ก.
ขอขอบพระคุณสำหรับคำติชมทุกเสียง ก่อนอื่นต้องขอ
ขอบคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ตลอดถึงแขกผู้มี
เกียรติทุกท่านที่ทำให้งานการฉลองครบรอบ ๓๐ มจร.
วิทยาเขตเชียงใหม่ วันที่ ๒๕-๒๗ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ล้นดวงใจ ร้อยบุชา

ขออนุโมทนาการทอดผ้าป่าหนึ่งล้นดวงใจหนึ่ง
ร้อยบุชาคณะสงฆ์เชียงใหม่ร่วมใจสร้างพุทธมณฑล
เชียงใหม่และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ในวันที่ ๑๗ มกราคม
๒๕๕๘ ที่ผ่านมา ซึ่งในวันนั้นบรรยากาศเต็มไปด้วย
คณะสงฆ์พระเถรานุเถระและคณะศรัทธาจากทั่ว
สารทิศในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ปัจจัยสองล้านกว่าบาท
ซึ่งแสดงถึงการร่วมมือร่วมใจของคณะสงฆ์และ
พุทธศาสนิกชนตามแรงกำลังศรัทธา ขอแสดงความ
สักการะต่อพระเถรานุเถระทุกรูปที่ได้เลื่อนสมณศักดิ์

ในชั้นต่างๆ และต้องขอกราบอภัยที่ไม่สามารถเอ่ยนาม
แต่ละท่านได้เพราะมีจำนวนมาก เพราะอยากจะเหลือ
พื้นที่ให้ผู้เขียนในวารสารของเราได้เล่าไปตามเนื้อหา
สาระที่แต่ละท่านได้รับมอบหมาย เช่น เรื่องของ
พระพุทธรูปในวันมาฆบูชา ทำไมถึงได้กล่าวว่าเป็น
วันแห่งความรัก เรื่องที่เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม
ต่างๆ เรื่องอาเซียน และข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ
ของเราชาวพุทธ เป็นต้น เป็นอันว่าน่าสนใจทุกเรื่อง
ท่านผู้อ่านสามารถติดตามอ่านกันได้ ในวารสาร
ต้นพยอมฉบับที่ ๓ ได้เลยครับ

วัตถุประสงค์ : • เพื่อเผยแพร่ความรู้และบริการทางวิชาการ • เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารสนเทศ กิจกรรมของมหาวิทยาลัย และคณะสงฆ์
ที่ปรึกษาของบรรณาธิการ : พระราชสิงหวรรณ, พระครูปริยัตยานุศาสตร์, พระครูธีรสุตพจน์, พระมหาดวงจันทร์ คุตตสิโล,
ดร. , พระใบฎีกาเสน่ห์ ญาณเมธี, ดร. , อาจารย์ปิ่น อะทะเทพ

บรรณาธิการบริหาร : ผศ.ดร. สำราญ ชันสำโรง, หัวหน้ากองบรรณาธิการ ผศ.ดร.วรวิทย์ นิเทศศิลป์, ผศ.(พิเศษ) เยื้อง ปั่นเหนงเพชร,
อาจารย์ณัฐพล ลีกลิงห์แก้ว, อาจารย์อภิรมย์ สีดาคำ, นายศิรินทร์ หินคง, นายวีระ สิริเสรีภาพ, นายศรีมูล แสนเมืองมา, นายภัทรภณ ฤทธิ์เต็ม,
นายอภิชาติ โพธิ์ฤกษ์, นายสุชาณู กิจลือเลิศ

เจ้าของ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

พระเดชพระคุณพระเทพโกศล เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่

วารสารต้นพะยอม ฉบับนี้ได้รับเมตตาอย่างสูงจากพระเดชพระคุณพระเทพโกศล เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้เสียสละเวลาให้สัมภาษณ์กับทางวารสารเกี่ยวกับสิ่งที่ประทับใจในช่วงดำรงตำแหน่ง เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ตลอดระยะเวลา ๖ ปีที่ผ่านมาว่า สิ่งที่ประทับใจนั้นมีหลายประการ ประการที่สำคัญในฐานะเป็นเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่และประธานสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่ คือการมีส่วนร่วมในการผลักดันในการจัดสร้างพุทธมณฑลประจำจังหวัดเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ซึ่งได้รับความร่วมแรงร่วมใจจากท่านรองเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองรูปรวมถึงเจ้าคณะพระสังฆาธิการทุกระดับ รวมทั้ง หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด เทศบาลตำบล ป่าเมี่ยง อำเภอค้อยสะเก็ด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการทั้งสองแห่ง ขณะนี้การดำเนินการได้ก้าวหน้าไปมาก มีการปรับพื้นที่ให้สวยงามและจะเริ่มมีการก่อสร้างอาคารเรียนรวมของ มจร ในเร็ววันก็ได้รับความร่วมมือจากคณะสงฆ์ระดมทุนเพื่อสมทบทุนสร้างพุทธมณฑลกว่า ๒ ล้านบาทและยังมียอดบริจาคมาสมทบเรื่อยๆ ซึ่งเป็นที่น่าชื่นชมอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในอนาคตสถานที่สำคัญทั้งสองแห่งนี้จะเป็นที่ภาคภูมิใจของลูกหลานที่บรรพบุรุษได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาให้เป็นสถานที่ศูนย์รวมจิตใจที่สำคัญของชาวจังหวัดเชียงใหม่และพุทธศาสนิกชนทั่วไป อีกทั้งยังเป็นสถานศึกษาระดับสูงของคณะสงฆ์ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนที่อยากเรียนได้เรียนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์

สิ่งที่ประทับใจประการต่อมาคือตลอดระยะเวลาที่เป็นเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ได้รับความร่วมแรงร่วมใจของเจ้าคณะพระสังฆาธิการทุกระดับอำเภอเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีความแตกแยกความสามัคคีในหมู่สงฆ์ อีกทั้งให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนา อาทิ กิจกรรมการถวายพระพร กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น

สิ่งที่ประทับใจประการต่อมาคือ การดำเนินงานตามโครงการพระธรรมจาริกที่สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาบนพื้นที่สูงตลอดระยะเวลา ๕๐ ปีที่ผ่านมา มีจำนวนผู้นับถือพระพุทธศาสนาบนพื้นที่สูงมากยิ่งขึ้นทุกๆ ปี สามารถให้การศึกษาพระภิกษุสามเณรที่บรรพชาตามโครงการพระธรรมจาริก

อย่างต่อเนื่อง สามารถสำเร็จการศึกษาที่สูงขึ้นทั้งทางธรรมได้แก่สามารถสอบได้เปรียญธรรมสูงสุดถึงเปรียญธรรม ๙ ประโยค ส่วนการศึกษาทางโลกก็มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โท และปริญญาเอก จำนวนมาก ซึ่งแนวโน้มในอนาคตจะมีผู้นับถือนับถือพระพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้นด้วยความมุ่งมั่นในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของกองทัพธรรมพระธรรมจาริกเหล่านี้

พระเดชพระคุณหลวงพ่อยากฝากอะไรสำหรับเจ้าคณะจังหวัดรูปต่อไปในการสานต่อปณิธานในการปกครองคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่

ในโอกาสที่หลวงพ่อกำลังเกษียณการทำงานในตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ในเดือนเมษายนที่จะถึงนี้ สิ่งที่ฝากถึงเจ้าคณะจังหวัดรูปต่อไปประการที่สำคัญคือ อยากให้เจ้าคณะพระสังฆาธิการร่วมอนุรักษศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของล้านนาให้สืบทอดไปชั่วลูกชั่วหลาน เช่นการพูดคำเมือง เทศน์เทศนาธรรมแบบพื้นเมือง การเทศน์มหาชาติ โดยเฉพาะประเทศไทยจะเข้าร่วมในประชาคมอาเซียนจะมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น เราจะต้องช่วยกันหวงแหนวัฒนธรรมและช่วยเผยแพร่ว่าสิ่งที่ดีงามให้ชาวต่างชาติได้รับรู้สู่ประชาคมอาเซียนพร้อมๆ กันไป

ที่อยากฝากอีกประการหนึ่งคือ ฝากความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคณะสงฆ์ไม่ให้เสื่อมความศรัทธามีกิจกรรมดีๆ ค้นสู้สังคมเพื่อสร้างเสริมศรัทธาให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาคณะสงฆ์ไม่ได้มุ่งเน้นการศึกษาทางโลกเพียงอย่างเดียวให้ศึกษาทางธรรมด้วย โดยเฉพาะการศึกษาภาษาบาลี ต้องขอชื่นชม พระราชธรรมมุนี เจ้าอาวาสวัดสวนดอกพระอารามหลวง ที่เอาใจใส่เรื่องนี้เป็นอย่างดีจนจังหวัดเชียงใหม่สามารถจัดให้มีการอบรมภาษาบาลีในระดับเปรียญเอก ๓-๘-๙ ขึ้นภายในจังหวัดเชียงใหม่และสามารถเพิ่มจำนวนผู้สอบได้ภาษาบาลีขึ้นทุกๆ ปีซึ่งเป็นที่น่าภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง พระเดชพระคุณกล่าวในที่สุด

“มาฆบูชา” รู้ คุณค่ารักที่บริสุทธิ์...

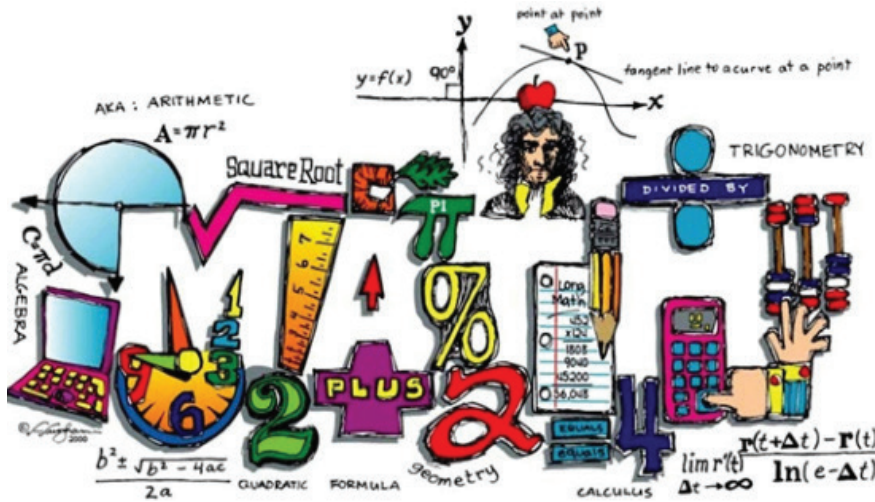
ทุกวันนี้ ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปีจะมีการประชาสัมพันธ์ วันมาฆบูชา กันสักครั้ง และส่วนใหญ่จะให้เราทราบว่ามีความเป็นมาอย่างไร โดยเฉพาะจะเน้นความสำคัญเรื่อง องค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ เรียกว่า “วันจาตุรงคสันนิบาต” ซึ่งมีเหตุการณ์ ๔ เหตุการณ์ ได้แก่ เป็นวันที่ พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า จำนวน ๑,๒๕๐ รูป มาประชุมพร้อมกันที่เวฬุวันวิหารในกรุงราชคฤห์ โดยมีได้นัดหมาย พระภิกษุสงฆ์เหล่านี้ล้วนเป็น พระอรหันต์ และได้รับการอุปสมบทโดยตรงจากพระพุทธเจ้าทั้งสิ้น (เอหิภิกขุอุปสัมปทา) และประการสุดท้ายเป็นวันที่พระจันทร์เต็มดวง ถ้านั้นเฉพาะประเด็นที่กล่าวมานี้ ข้อคิดและความสำคัญวันมาฆบูชาจะทำให้คุณค่าลดน้อยลง แต่ทำอย่างไรถึงจะทำให้วันมาฆบูชา เป็นที่มาของต้นแบบของวันแห่งความรักที่แท้จริง สืบเนื่องมาจากพระธรรมเทศนาที่พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่พระสงฆ์จำนวน ๑,๒๕๐ รูป ในวันนั้น เป็นรู้กันดีว่า “โอวาทปาฏิโมกข์” เป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง เริ่มตั้งแต่ **ความรักที่มีต่อผู้อื่น** โดยการไม่

เบียดเบียนกันทั้งทางกาย วาจาและใจ (การไม่ทำความชั่วทั้งปวง) ซึ่งถือว่าเป็นการไม่เบียดเบียนตนเองด้วยเพราะเราทำไม่ดีต่อคนอื่นอย่างไรก็ได้รับผลย้อนกลับคืนมาเช่นนั้น **หลังจากนั้นแบ่งปันความรักให้คนอื่น** (การบำเพ็ญแต่ความดี) ซึ่งเราสามารถทำได้ทั้งทางกาย วาจา และใจ เช่นเดียวกัน เพียงแค่เรามีจิตเมตตาต่อผู้อื่นก็เป็นการเริ่มต้นทำความดีแล้ว โดยที่ไม่ต้องใช้ทรัพย์สินเงินทองอะไร แต่ทั้งนี้ การจะทำให้จิตเราที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสอารมณ์ที่มีมากระทบอยู่ทุกวัน ให้มันคงนั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนอยู่เนืองๆ **จึงเป็นเรื่องของเราต้องพัฒนาตน** ด้วยการตรวจชำระจิตที่เศร้าหมองให้ผ่องใส ใดๆ ก็ช่วยเราไม่ได้นอกจากตนเอง นี่เป็นความรักประการที่ ๓ ที่เราจะมอบให้ตนเอง นอกจากความรักที่เราจะมอบให้ตนและบุคคลอื่นๆ ตามหลักคำสอนใน โอวาทปาฏิโมกข์แล้ว พระพุทธเจ้ายังให้เรามอบความรักให้กับธรรมชาติไม่เบียดเบียนธรรมชาติ โดยให้พระสงฆ์เป็นแบบอย่าง เช่น ความเป็นผู้รู้จักประมาณในการบริโภคและใช้สอยปัจจัยสี่ เท่าที่ร่างกายเราต้องการ (ไม่ใช่เท่าที่ใจเราต้องการ) และทรงย้ำว่า นี่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ไม่ใช่เฉพาะของพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน

ถึงเวลาหรือยังที่เราจะมาช่วยกันปลูกกระแสแห่งความรักให้เกิดตลอดทั้งปี มีความสุขทั้งฐานะผู้ให้และผู้รับ ความรักที่หวังเพื่อครอบครองเพียงอย่างเดียวอาจเป็นความรักที่พร้อมที่จะกลับมาทิ่มแทงเราตลอดเวลา แต่ว่า **ความรักที่ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข** ไม่ว่ายุคใดสมัยใด นึกถึงเมื่อไหร่ สุขใจเมื่อนั้น...

อาณาจักร

..แห่งคณิตศาสตร์ “ถนุ.เศรษฐ์ นิเทศศิลป์”

กาลครั้งหนึ่งมีดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ และผู้คนล้วนมีความรู้ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์อย่างมาก ซึ่งแน่นอนว่าพระราช และพระราชินีต้องเป็นราชาแห่งคณิตศาสตร์ ทุก ๆ วันพระราชจะตั้งโจทย์คณิตศาสตร์โดยให้ผู้คนทั้งหลายที่เป็นบริวารมาหาคำตอบ เพื่อนำไปสู้รบกับอีกเมืองหนึ่งให้ได้ พระราชและพระราชินีมีพระธิดาที่แสนงดงามนามว่าพาเทีย ซึ่งเป็นที่กล่าวขานของผู้คนทั้งเมือง รวมทั้งเจ้าชายจากเมืองอื่นด้วย เมื่อถึงวัยที่จะมีคู่ครอง พระราชจึงจัดการเลือกคู่ให้เจ้าหญิงพาเทีย แต่เจ้าหญิงไม่ชอบเจ้าชายองค์ใด วันหนึ่งข้าศึกบุกเข้าดินแดนคณิตศาสตร์และได้จับตัวเจ้าหญิงพาเทียไปกักขังไว้ในหอคอยที่สูงใหญ่ ไม่มีใคร

สามารถปีนขึ้นไปได้ แต่มอบหมายให้พญานินทรีย์เฝ้าดูไว้ ทางเดียวที่จะสามารถช่วยเจ้าหญิงได้ จะต้องส่งคนมาแก้โจทย์คณิตศาสตร์หนึ่งข้อให้ได้ ต้องได้คำตอบภายใน 15 วันเท่านั้น หากไม่ทันเจ้าหญิงจะต้องโดนประหารชีวิต ...โจทย์มีอยู่ว่า “ข้าว 1 ถัง ถั่วเหลือง 4 แกลลอน ถั่วเขียว 30 ลูกบาศก์เมตร ให้เรียงลำดับปริมาตรจากมากไปน้อย” พระราชาทราบข่าวจึงส่งคนไปแก้โจทย์ แต่ก็ไม่มีใครสามารถตอบโจทย์

ข้อนี้ได้ พระราชและพระราชินีทรงหวั่นพระทัยมากเพราะเป็นห่วงเจ้าหญิง วันหนึ่งมีเจ้าชายจากเมืองเรชาคณิตทราบข่าว จึงขออาสาเข้ามาคิดหาคำตอบจากโจทย์ข้อนี้ดู เจ้าชายใช้เวลาหาคำตอบระยะเวลาหนึ่ง และแล้วก็สามารถหาคำตอบได้ว่า...ถั่วเขียวมีปริมาตรมากที่สุด โดยข้าวและถั่วเหลืองมีปริมาตรน้อยลงตามลำดับ พญานกอินทรีย์จึงถามกลับไปว่าแล้วเหตุใดจึงได้คำตอบเช่นนี้ เจ้าชายจึงตอบว่า ข้าว 1 ถัง เท่ากับ 20 ลิตร ถั่วเหลือง 4 แกลลอน เท่ากับ 18.16 ลิตร และ ถั่วเขียว 30 ลูกบาศก์เมตร เท่ากับ 30,000 ลิตร พญานกอินทรีย์รู้สึกประหลาดใจมากที่มีคนแก้โจทย์ข้อนี้ได้พญานกอินทรีย์จึงไปบอกหัวหน้าและ ในเวลาต่อมาก็ยอมปล่อยตัวเจ้าหญิงพาเทียตามที่ได้สัญญาไว้ในเบื้องต้น ทุกคนขอบคุณเจ้าชาย และให้เจ้าชายแต่งงานกับเจ้าหญิง ดินแดนนี้จึงมีแต่ความสงบสุข ตลอดมา

(...ทุกชีวิตพบปัญหา แต่ต้องใช้ปัญญาแก้ไข...)

นกชั้นสูงและศักดิ์สิทธิ์

ไปชมวัดในดินแดนเมียนมาร์ จะเห็นเสาหงส์อยู่แทบทุกวัด วัดของชาวมอญก็มีไม่ต่างกัน เคยไปวัดเกาะกลางอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นถิ่นของชนมอญก็มีเสาหงส์อยู่หน้าวิหาร พบอย่างนี้น่าจะมีที่มา เลยลองสืบค้นดู

หงส์เป็นนกน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในสกุล Cygnus ในวงศ์ Anatidae เป็นวงศ์เดียวกับเป็ดและนกเป็ดน้ำ ลักษณะทั่วไปมีขนขาวทั้งตัว จะงอยปากเป็นสีเหลืองส้ม มีปุ่มสีดำที่ฐานของปาก มักรวมฝูงในบึงน้ำเพื่อหากินพืชและสัตว์น้ำขนาดเล็ก เพราะเป็นสัตว์ที่มีขนสีขาวทั้งตัว จึงมีนักคิดนำมาใช้สังคมของตน เช่น คดีทางศาสนาพราหมณ์บอกว่า หงส์ เป็นพาหนะของพระพรหม เรียกว่า **ครุฑหงส์** ในความเชื่อของชาวมิยมนาร์ถือว่าเป็นเครื่องหมายของ **พระอาทิตย์** ชาวจีนเชื่อว่าหงส์สามารถหยั่งรู้ความวุ่นวายบนโลกมนุษย์ได้ เพราะเป็นนกในตระกูลสูง จึงพบรูปประดับหงส์ในที่ต่างๆ เช่น ชุ่มประตูละโพงของพระเจ้า เสาหงส์ หลังคาวิหาร เพราะเชื่อว่าจะทำหน้าที่คุ้มครองอันตรายจากเบื้องบนเนื่องจากหงส์ เป็นราชาแห่งสัตว์ปีกทั้งปวง นี่คือ **ความศักดิ์สิทธิ์ของหงส์**

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อสืบค้นไปถึงเอกสารที่กล่าวถึงหงส์ในพระพุทธศาสนา นิทาน การเปรียบเทียบ การนำชื่อไปตั้งเป็นมงคลนาม พบว่า มีพระสูตรหลายเรื่องที่กล่าวถึงหงส์ เช่น ขวนหงส์ชาดก สุวณฺณหงส์ชาดก นิทานหงส์หามเต่า การเปรียบเทียบว่า ฉันทเป็นกาแต่เธอเป็นหงส์ การนำชื่อไปใช้เป็นมงคลนาม เช่น หงส์ลดาธมย์ (นามสกุล) วัดหงส์รัตนาราม นี่คือ **ความยิ่งใหญ่ของหงส์**

ย้อนเข้ามาตรวจสอบเรื่องราวในพระพุทธศาสนา ในพุทธทำนายนายสาวยพม่า เล่าทำนองพระเจ้าเลียบโลกของล้านนาว่า สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าเสด็จมา ณ ดินแดนหนึ่งเป็นชายหาดริมทะเล พระพุทธเจ้าทรงเห็นหงส์สองตัวว่ายน้ำกันอยู่ ทรงเห็นดังนั้นจึงมีพุทธทำนายว่า กาลภายหน้าที่แห่งนี้เป็นเมืองเจริญรุ่งเรือง กาลเวลาผ่านไปชาวมอญมาตั้งรกรากอยู่ที่นี้และตั้งชื่อเมืองว่า หงสาวดี เพื่อระลึกถึงหงส์ ๒ ตัวในพุทธทำนาย เพราะชนชาติมอญเป็นชนชาติมีฝีมือ

ด้านศิลปะจึงคิดสร้างรูปหงส์เป็นสัญลักษณ์เมืองโดยตั้งเป็นเสาตั้งตระหง่านเห็นแต่ไกล

ดังนั้น เวลาชาวมอญสร้างวัดจึงนิยมสร้างเสาหงส์หันหน้าไปทางเมืองหงสาวดีเสมอ

เมื่ออ่านนิยายเรื่อง “**ผู้ชนะสิบทิศ**” ของยาขอบ เมืองหงสาวดียังปรากฏในเรื่องราว มีพระเจ้าบุเรงนองเป็นพระเอก อ่านแล้ววางไม่ลงอ่านสนุกตลอดเรื่อง ปัจจุบันเมืองหงสาวดีเป็นเมืองทำรายได้ให้แก่ประเทศเมียนมาร์เพราะเป็นเมืองท่องเที่ยวและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม

เขียนถึงหงส์ แต่กลับมาลงเมืองหงสาวดี สงสัยจะคิดถึงตะละแม่จันทรา.... ●.....

ASEAN

มุมมองอาเซียน :

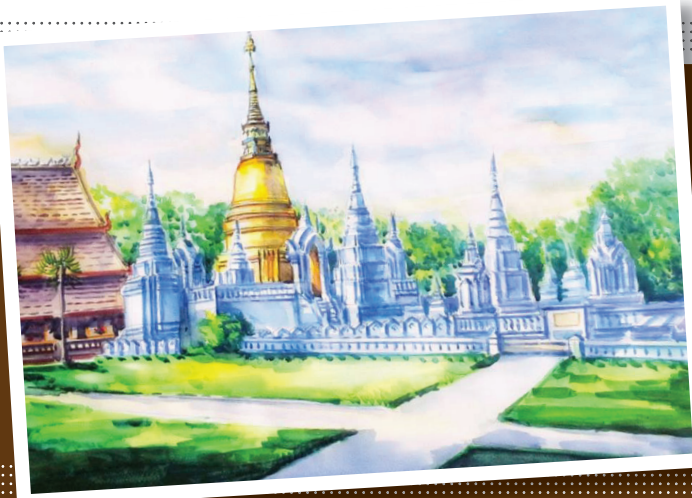
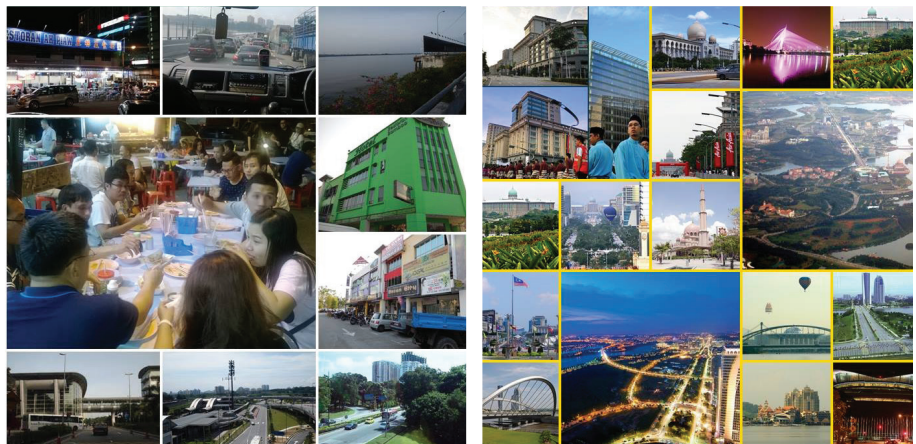
วายุภักดิ์ อธิยา

Johor Bahru ☺

ผู้เขียนได้มีโอกาสเดินทางไปทัศนศึกษาที่ประเทศมาเลเซียพร้อมกับคณะอาจารย์เจ้าหน้าที่และนิสิต มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่ ซึ่งครั้งนี้ถือว่าเป็นครั้งที่สาม ซึ่งการเดินทางโดยเครื่องบินจากเชียงใหม่ไปสนามบินหาดใหญ่ และเปลี่ยนการเดินทางด้วยรถตู้จากหาดใหญ่ไปถึงชายแดน ด่านสะเดา จังหวัดสงขลา ใช้ระยะเวลาประมาณ ๘ ชั่วโมง จนถึงเป้าหมายที่รัฐยะโฮร์บาห์รู ซึ่งเป็น รัฐทางตอนใต้สุดของประเทศ มาเลเซีย เปรียบเสมือน เมืองหน้าด่าน หรือชาวมาเลเซียจะบอกว่า เป็น รัฐที่คู่ขนานกับ ประสิงคโปร์ เมืองนี้เป็นเมืองที่มีความทันสมัย มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีผู้คนหลายเชื้อชาติเข้ามาทำงาน ไม่ว่าจะเป็นคนมาเลเซียเชื้อสายจีน อินเดีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น ทางคณะเดินทางได้ไปถึงตอนค่ำๆ ทุกคนรู้สึกเหน็ดเหนื่อยกับการเดินทางต่างแยกย้ายกันเข้าพัก พอรุ่งเช้า เราก็พร้อมที่จะออกเดินทาง สัมผัสวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชาวมาเลเซีย โดยเฉพาะเรื่องศาสนาที่เขาให้ความสำคัญมาก เป็นที่ทราบกันดีว่า ประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และภาพที่ได้เห็นนั้นเป็นภาพทุกคนจะปฏิบัติตามกฎหมายและข้อปฏิบัติทางศาสนาและค่อนข้างที่จะเคร่งครัดและมีระเบียบ เช่น บริเวณหน้าโรงแรมที่พักจะมีลูกเฝ้า เดินตั้งแต่ ปากซอยถึงท้ายซอย ด้วยความสงสัยจึงเดินเข้าไปถามว่า ลูกกำลังทำอะไร เขาบอกว่า กำลังเก็บค่ารถ และถามต่อไปว่าเก็บยังไง เขาบอกว่า พนักงานที่ทำหน้าที่เดียวกับลูก จะมีเครื่องยิงเลเซอร์อัตโนมัติ รถทุกคันที่จอดริมถนน จะมีตัว สمارท์แท็กซ์ติดอยู่บริเวณหน้ารถ รถที่มาจอดที่บริเวณนี้จะถูกเก็บค่าที่จอดรถอัตโนมัติ

จะว่าไปแล้วนี่เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดการจัดเก็บที่เป็นระบบ มีระเบียบ ลดปัญหาการจราจรในการจราจร เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แสดงให้เห็นว่าของเก่าทางวัฒนธรรมก็รักษา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็ไม่ละเลย จึงทำให้ย้อนนึกถึงบ้านเราที่จะก้าวเดินไปกับประเทศอาเซียนว่าได้รักษาความเป็นเอกลักษณ์ของตนไว้ได้มากน้อยแค่ไหน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือยัง...

พุทธศิลป์

- เทคนิคสีน้ำ
- ขนาด 60 x 40 ซม.
- ชื่อภาพ...วัดสวนดอก
- ศิลปิน อ.ปฎิเวศ เสาววงศ์

By...KarU

ภิกษุอุจนักรบ 5 ประการ

วันนี้อยากเขียนถึงทหาร...ทหารของชาติ โดยเฉพาะทหารของชาติไทย มีหน้าสำคัญมาก ๆ ดังคำขวัญที่ว่า “เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน” และ “รวดเร็ว รุนแรง เกิดขาด” เป็นต้น นอกจากจะทำหน้าที่ป้องกันประเทศชาติตามชายแดนแล้ว ยังต้องดูแลความสงบเรียบร้อยภายในประเทศอีก หากตำรวจรับมือไม่ไหว ทหารได้รับถ่ายทอดภารกิจตามที่กล่าวว่าเป็นชายชาติทหารหรือหญิงชาติทหารจริง ๆ เพราะทหารได้รับฉายาว่าเป็นแนวหน้า ส่วนพวกเราประชาชนทั่วไปถือว่าเป็นแนวหลัง คอยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจ

ทหารของชาติ

คำว่า “ทหาร” มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีว่า “ทหร” แปลว่า เด็ก เด็กหนุ่ม ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานไทย แปลว่า ผู้มีหน้าที่ในเรื่องรบหรือนักรบ กว่าจะเป็นทหารได้ต้องผ่านการฝึกอย่างหนักทั้งกายและใจอย่างเข้มแข็งโดยเฉพาะตัวของทหารเอง **เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน ต้องคิดเพื่อคนอื่นเสมอ..น่ายกย่อง**

แต่...**นักรบของพระพุทธศาสนา** น่าสนใจมากๆ ครับ ผมได้อ่านพระไตรปิฎก(พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปิฎกนบาต) พบว่า พระพุทธเจ้าพระองค์ได้เปรียบเทียบพระภิกษุเป็นเสมือนนักรบ พระพุทธเจ้าตรัสว่า...คุณลักษณะของพระภิกษุอุจนักรบ 5 ประการคือ

1. พระภิกษุเข้าไปบิณฑบาตไม่สำรวจเห็นมาตุคามเกิดความกำหนัดไม่บอกคืนสิกขาบท เสพเมถุนกับมาตุคาม เหมือนนักรบตายในสนามรบ

2. พระภิกษุเข้าไปบิณฑบาตไม่สำรวจเห็นมาตุคามเกิดความกำหนัด เดินกลับวัดคิดบอกลาสสิกขาบทยังไม่ถึงวัดก็ลาสิกขาบทเอง เหมือนนักรบถูก

ยิงบาดเจ็บ ถูกهامไปส่งญาติ แต่เสียชีวิตในระหว่างทาง

3. พระภิกษุเข้าไปบิณฑบาตไม่สำรวจเห็นมาตุคามเกิดความกำหนัด กลับไปวัดบอกลาสิกขาบท เพื่อนพรหมจรรย์ตักเตือน ไม่ยอมฟัง ลาสิกขาบทไปเหมือนนักรบถูกยิงบาดเจ็บเขาห้ามส่งญาติรักษา แต่เสียชีวิตในที่สุด

4. พระภิกษุเข้าไปบิณฑบาตไม่สำรวจเห็นมาตุคามเกิดความกำหนัด กลับมาลาสิกขาบท ถูกเพื่อนพรหมจรรย์ตักเตือนได้สติ ตั้งใจประพฤติพรหมจรรย์ต่อไป เหมือนนักรบถูกยิงบาดเจ็บเขาห้ามส่งญาติและญาติได้รักษาจนหาย

5. พระภิกษุเข้าไปบิณฑบาตสำรวจอินทรีย์กลับจากบิณฑบาตนั่งเข้าฌานและบรรลุความสิ้นกิเลสในที่สุด เหมือนนักรบเข้าสนามรบชนะสงคราม...ด้วยประการฉะนี้แล.

ถ้าพระภิกษุใดต้องการเป็นนักรบที่ดี..และเป็นนักรบเหมือนนักรบสุดยอดในโลก...ต้องฝึกหรือเรียนวิชาเพิ่มเติมอีก 3 ประการ ตลอดเวลา กล่าวคือ

ติดกับนักรบของพุทธศาสนา

1. กำหนดรู้ชั้น 5 ดุจนักรบที่ยิ่งได้ไกล (ทุเรปาทิ)
2. รู้แจ้งอริยสัจ ดุจนักรบยิ่งได้เร็วและแม่นยำ (อกุณเณวรี)
3. ทำลายอวิชชา ดุจนักรบทำลายข้าศึกมากมายด้วยกำลังพลน้อย (มหโต กายสุส ปทาเลตา)

เป็นอย่างนี้บ้างครับ...นักรบของพระพุทธศาสนา ผมอยากให้ทหารของชาติและพุทธศาสนิกชนตลอดถึงพระภิกษุสามเณรด้วยนะครับ ได้เรียนรู้วิธีการเป็นนักรบและวิธีการปฏิบัติตัวของนักรบทางพระพุทธศาสนาบ้าง ก็คงจะเป็นประโยชน์ต่อตัวทหารเองและประเทศชาติมากนะครับ....

***หมายเหตุ เผยแพร่ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ คอลัมน์สวนดอกพุทธ (หน้า 7) เมื่อวันจันทร์ที่ 29 กุมภาพันธ์ ธันวาคม 2554

อภิมรย์ สิดาคำ

หัวหน้าสาขาวิชารัฐศาสตร์

มจร. วิทยาเขตเชียงใหม่

นศ. ป.เอก ม.นอร์ท-เชียงใหม่

รายนามผู้บริจาครวมพลังกุศลเพื่อพุทธมณฑลจังหวัดเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่วันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม 2558
ณ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่กวง ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ไม่ประสงค์ออกนาม	223,520	คณะสงฆ์ตำบลพระสงฆ์ เขต 1	6,100	พระราชธรรมนิ	5,000
คณะสงฆ์อำเภอสันป่าตอง	116,640	(วัดเมธัง, วัดศรีเกิด, วัดพวกแต่ม,		วัดผาลาด	5,000
วัดทุ่งเต่า	102,890	วัดพวกหงษ์,วัดหมื่นเงินกอง, วัดพระเจ้าเม็งราย)		คณะสงฆ์ตำบลศรีภูมิ เขต 2	5,000
พระครูภาวนาวิรัช	100,000	คณะสงฆ์ตำบลสันโป่ง	6,000	พระราชธรรมนิ	5,000
คณะสงฆ์อำเภอหางดง	96,280	คณะสงฆ์ตำบลท่าศาลา	6,000	นายสุริยะ ประสาทบัณฑิตย์	5,000
คณะสงฆ์อำเภอแม่แตง	90,500	คณะสงฆ์ตำบลหนองหอย	6,000	นางสาวธมนยังรักชัย	5,000
คณะสงฆ์อำเภอพร้าว	86,100	วัดป่าตึง (ครูบาหล้า)	5,936	คุณกิตติ -ชมกร ธีรธรรมากร	5,000
คณะสงฆ์อำเภอสันทราย	82,000	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16	5,600	นายเชียงฮุย - เมงไทย แซ่ตั้ง	5,000
คณะสงฆ์อำเภอสารภี	75,838	พ่อแม่พี่น้องบ้านโป่งกุ่ม หมู่ 4	5,340	คณะสงฆ์สันปูเลย	4,600
คณะสงฆ์อำเภอจอมทอง	71,000	วัดป่าเมี่ยง	5,220	คณะซอมแมบัวซอน	4,390
วัดท่าตอน	55,240	คณะสงฆ์และศรัทธาวัดพันเตา	5,080	คณะศรัทธาวัดเวฬุวัน	3,770
วัดพระสิงห์	54,590	คณะสงฆ์ตำบลตลาดใหญ่	5,040	วัดจันทร์ขันธ์บุญทราชม	3,520
คณะสงฆ์อำเภอดอยหล่อ	50,450	คณะศรัทธาวัดสันกำแพงหลวง	5,000	คณะสงฆ์ตำบลเชิงเคอ เขต 1	3,290
คณะสงฆ์อำเภอฮอด	50,000	คณะสงฆ์อำเภอเชิงเคอ	5,000		
คณะสงฆ์อำเภอสะเมิง	40,100				
คณะสงฆ์อำเภอแม่วาง	39,700				
คณะสงฆ์ตำบลสุเทพ	38,750				
คณะสงฆ์อำเภอเชียงดาว	33,480				
เจ้าคณะตำบลช้างคลาน	33,120				
คณะสงฆ์อำเภอดอยเต่า	31,000				
คณะสงฆ์อำเภอแมริม	22,700				
พระครูอาทรวิสุทธิคุณ	21,000				
พระธรรมมิ่งคลาจารย์	21,000				
คณะสงฆ์อำเภอเวียงแหง	19,180				
คณะสงฆ์อำเภอแมริม	18,630				
สำนักงานคณะสงฆ์ ตำบลเวียง เขต 2	17,340				
ตำบลม่อนปิ่น	17,100				
คุณจรรยา จันทมาลัย	16,000				
คณะสงฆ์อำเภออมก๋อย	15,192				
คณะสงฆ์ตำบลแม่ทา	14,610				
คณะสงฆ์อำเภอสันกำแพง	14,190				
แม่ถนอม สุขจันทร์	13,450				
พระครูวินิจสุภาจาร	13,100				
คุณนิศาตร์ณัฏฐ์	12,331				
คณะสงฆ์ตำบลศรีภูมิ เขต 1	12,060				
วัดทั้งหมด ตำบลม่อนปิ่น	11,000				
คณะสงฆ์ตำบลสันต้นหม้อ	10,720				
คณะสงฆ์ตำบลแม่คะ	10,600				
คณะสงฆ์และศรัทธาในตำบลแม่ม่อน	10,350				
คณะสงฆ์ตำบลวัดเกตุ	10,090				
คณะสงฆ์ตำบลท่าวังตาล	10,000				
พระเทพปริยัติ วัดเจ็ดยอด	10,000				
คณะสงฆ์ตำบลท่าวังตาล	10,000				
นางทัศนีย์ วุฒิจารยาพงศ์ (โรจนสกุล)	9,999				
คณะสงฆ์ตำบลแม่สุ่น	9,580				
วัดช้างเคียน	9,500				
บ้านโป่งกุ่ม	9,445				
วัดในตำบลเวียง เขต 3	9,240				
ศรัทธาวัดเจ็ดยอด	9,095				
วัดชมพู	9,000				
คณะสงฆ์และศรัทธาตำบลป้าขาม ตลาดขวัญ	9,000				
คณะสงฆ์ตำบลป่าป้อง ส่างบ้าน	8,600				
ตำบลเชิงเคอ เขต 1 (ผ้าป่า)	7,760				
คณะสงฆ์ตำบลสำราญราษฎร์	7,500				
พระอธิการโพธิ์ทอง วัดป่าห้า	7,120				
สำนักงานเจ้าคณะตำบลแม่เหิยะ	7,000				
คณะสงฆ์ตำบลหลวงเหนือ	7,000				
คณะศรัทธาวัดท่ากระดาศ	6,920				
ศรัทธาอำเภอพร้าว	6,430				
เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง	6,270				
พระครูอดุลจิตต์โชติ	6,100				

ติดตามต่อฉบับหน้า

รายนามผู้บริจาค 30 ปี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
วันที่ 26-27 ธันวาคม 2557 ณ วัดสวนดอกพระอารามหลวง

พระครูสิทธิสารกิจ	30,000	พระครูบุญญกิจจานุกิจ (สมจิตร์)	3,000
พระครูวิสุทธิสารภรณ์	20,000	พระครูนันท์เจติยาภิบาล (โต)	3,000
พระครูธีรสุดพจน์	20,000	รศ.สนิท สัตย์โยธิน	3,000
คณาจารย์และนิสิตสาขารัฐศาสตร์ (ฝ่าย)	12,100	ผศ.ดร.เกษมสันต์ พัฒนศิริศักดิ์	3,000
พระภิกษุเมธ สุมะโร (หลวงพ่อบาน)	10,900	พระสุวรรณเมธี (แสง พธ.ม.)	3,000
พระภิกษุณันทมนิ	10,000	พระครูสิริเจติยานุกูล	3,000
พระครูวิบูลภาวนานุศาสตร์	10,000	คุณสมบุญ ก้นทะปา	3,000
พระครูวิเทศนานนารถ,ดร.	10,000	ผศ.ดร.สำราญ ชันสำโรง	3,000
คุณอำพันธ์ ดวงคำ	10,000	พระครูปริชาปรีธิตยาทร	2,500
ผศ.ดร.เทพประวิม จันทร์แรง	10,000	พระครูสมุห์โกเมนทร์ คุณวิโร	2,500
คณะสงฆ์อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	9,000	พระครูสังฆรักษ์จักรินทร์ กิตติภทโท	2,500
คณะสงฆ์อำเภอจอมทอง	6,500	พระครูสุนทรจันทร์รัตน์	2,500
พระครูปริยัติยานุศาสตร์	5,000	ดร.ไพฑูริย์ รื่นสัตย์	2,500
พระจินดารัตนาภรณ์	5,000	พระครูวินิจสุภาจาร	2,000
ดร.สุจิตต์ ดิลกพรพรคนท์	5,000	พระอมรเวที	2,000
พระราชเชมการ,ผศ.ดร.	5,000	พระครูวิมลธรรมานุศาสน์	2,000
พระครูโฆสิตปริยัตยาภรณ์	5,000	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา	2,000
พระเทพมิ่งคลาจารย์	5,000	คุณธวัช คุณพรหมัน บุญประเสริฐ	2,000
พระเทพญาณเวที	5,000	พระครูศรีวรพินิจ	2,000
พระสุนทรภักดีคุณ	5,000	พระครูอาทรธรรมประโชติ	2,000
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แสง จันทรงาม	5,000	รศ.อาคม กาญจนประโชติ	2,000
คุณสุมาลี เมธีรส	5,000	พระครูโกวิทธรรมวาทิ	2,000
พระครูบุญยาภรณ์โรจน์	3,500	พระครูพิศาลบุญนวิฐ	2,000
คุณเพ็ญญา สิริโรส	3,000	วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน	2,000
พระราชธรรมนิ	3,000	ดร.สันติก มุคฺคณ	2,000
คณะสงฆ์อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	3,000	พระครูวิสุทธิธรรมกิจ	1,500
พระครูวิมลญาณประยุต,ดร.	3,000		

ติดตามต่อฉบับหน้า

สถานที่รับบริจาค

สำหรับพุทธศาสนิกชนที่มีความประสงค์จะร่วมบริจาคสร้างพุทธมณฑลเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้ที่ บัญชีออมทรัพย์ชื่อ “พุทธมณฑลเชียงใหม่” เลขที่ 981-6-77946-3 ธนาคารกรุงไทย สาขาศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ ถนนโชตนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ บัญชีออมทรัพย์ชื่อ “กองทุนสร้างพุทธมณฑล และ มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่” เลขที่ 521 -047927-7 ธนาคารกรุงไทย สาขาก่อนสุเทพบริจาคได้ที่ วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร โทร.053-416419, โทรสาร 053-416027, วัดศรีโสดา โทร. 053-892909, 892346, โทรสาร 053-219777, วัดเจ็ดยอด โทร. 053-221464, โทรสาร 053-221497, วัดท่าตอน โทร. 053-459309, โทรสาร 053-459284, มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่ วัดสวนดอก 053-278967, 087-1857373, โทรสาร 053-270452, และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ โทร. 053-112671, โทรสาร 053-112672 ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปหลังจากพุทธศาสนิกชนได้ร่วมบริจาคแล้ว ได้โปรดส่งสำเนาใบโอนที่ พระเทพโกศล เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ วัดศรีโสดา พระอารามหลวง ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 หรือที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วัดสวนดอก พระอารามหลวง ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 เพื่อจัดส่งใบอนุโมทนาบัตรต่อไป

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ รับสมัครนิสิตใหม่

ระดับปริญญาตรี : มกราคม - เมษายน

ภาคปกติ เรียน จันทร์ - ศุกร์ (สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์)

ภาคพิเศษ เรียน เสาร์ - อาทิตย์ (สำหรับคฤหัสถ์)

รับสมัคร วันจันทร์ - ศุกร์ (เวลา 09.00 - 17.00) ยกเว้นวันนักขัตฤกษ์

โทร. (053) 278967, 270451, 808411

ปริญญาตรี ต่อ 203 (ทะเบียญและวัดพล) ปริญญาโท - เอก ต่อ 311 (ศูนย์บัณฑิตศึกษา)

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของต้นพยอม...

กองบรรณาธิการเปิดรับงานเขียนดี ๆ เพื่อการเผยแพร่สารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ งานบริการ ข่าวสารกิจกรรมต่างๆ
โดยส่งข้อมูลมาทาง Facebook : <https://www.facebook.com/mcucm> ทางกองบรรณาธิการจะพิจารณาลงตีพิมพ์ต่อไป

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

วัดสวนดอก (พระอารามหลวง)

เลขที่ 139 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทร. (053) 278967, 270451, 808411 แฟกซ์ (053) 270452

Facebook : <https://www.facebook.com/mcucm>

ศูนย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

เปิดรับสมัครนิสิตใหม่

ระดับปริญญาโท - ปริญญาเอก

(สาขาวิชาพระพุทธศาสนาและสาขาวิชาปรัชญา)

ภาคปกติและภาคพิเศษ

ตั้งแต่วันที่ 2 มี.ค. - 15 พ.ค.2558

